

ПАМЕТНА ЗАПИСКА
от
ГОДИШНАТА СРЕЩА НА НАЦИОНАЛНАТА СЪДЕБНА
МРЕЖА ЗА МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО
НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,
ПРОВЕДЕНА НА 17.05.2024 г.

На 17.05.2024 г., петък, от 10:00 ч., в присъствен и онлайн формат се проведе Годишната среща на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела в Република България (НСММСНД).

В залата присъстваха:

1. *Мариета Неделчева - съдия в Софийски окръжен съд, национално лице за контакт в Мрежата и звено за контакт в ЕСМ;*
2. *Калин Баталски – председател на Окръжен съд – Перник, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ*
3. *Карамфила Тодорова – съдия Апелативен съд – София, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ*
4. *Румяна Илиева – представител на КАК при СК на ВСС*
5. *Мина Кюркчиева, представител на Фондация „Право и интернет“*
6. *Мария Лачова, представител на Фондация „Право и интернет“*
7. *Димитър Марков – старши анализатор, Правна програма, Център за изследване на демокрацията*
8. *Силвия Димитрова – заместник-директор на НИП*
9. *Татяна Грозданова – Чакърлова – съдия в ОС – София, преподавател в НИП, член на Мрежата и звено за контакт в ЕСМ*
10. *Христо Константинов – представител на „Апис Европа“ АД*
11. *Представители на дирекция „Международна дейност и протокол“ в Администрацията на Съдийската колегия, изпълняваща функциите на Висш съдебен съвет, съгласно § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ (обн. ДВ, бр. 106/22.12.2023 г.)*

Онлайн се включиха:

1. *Даяна Дянкова – представител на Секретариата на Европейската съдебна мрежа*

2. Катя Панова – държавен експерт в МП, Дирекция „МПСЕВ“ при МП

3. Валентина Бошнякова – Събинска – национално лице за контакт по търговски дела в НСММСГТДРБ

4. Цветомир Йосифов – прокурор във ВКП, завеждащ отдел 04 „Международен“ във ВКП

5. Александра Цветкова – Фондация „LIBRe“.

Съдия Неделчева откри срещата, като представи дневния ред и започна с представяне на Доклада за дейността на Мрежата за периода 2021-2023 г. Тя направи кратък исторически преглед на развитието на Мрежата от избора на членовете ѝ през 2019 г., след което се спря на основните направления на дейността на членовете на Мрежата.

По отношение на дейността по запитвания към съдиите-членове, съдействие е било потърсено и предоставено чрез общо 125 бр. дейности през 2021 г., през 2022 г. чрез общо 137 бр. дейности, а през 2023 г. – чрез 167 бр. дейности. Официални запитвания са постъпили, както следва - през 2021 г. от общо 69 различни органи – 22 от които национални, 13 чуждестранни и 6 са постъпилите искания от други контактни точки на ЕСМ. През 2022 г. 4 искания са постъпили от Евроюст, 58 от местни органи, 10 от чуждестранни органи и 6 от други контактни точки на ЕСМ и през 2023 г. - 128 запитващи органа, от които 101 местни органи, 17 чуждестранни и 10 от контактни точки от други държави - членки на ЕС.

През 2021 г. запитванията са се отнасяли до 69 бр. тежки престъпления и 15 други престъпления, през 2022 г. – до 88 тежки престъпления и 13 други престъпления, а през 2023 г. са се отнасяли до 127 тежки престъпления и 24 други престъпления.

Информация по относимото (национално или чуждо) законодателство през 2021 г. е била предоставена в 9 случая, през 2022 г. - в 15 случая, а през 2023 г. - в 14 случая.

През 2021 г. съдиите-членове на Мрежата и контактни точки в ЕСМ са предоставили помощ във връзка с подготовката и предоставянето на молби - при изпълнението на правна помощ в 35 бр. случаи, през 2022 г. – в 46 случая, а през 2023 г. в 32 случая. Съгласно докладите на членовете на Мрежата, използването на ЕЗА продължава да се извършва ефективно, като за 2021 г. е имало 15 случая, за 2022 г. - 13 случая, а през 2023 г. е оказана помощ в 26 на брой случаи на предоставена помощ при подготовката и в процеса на изпълнение на ЕЗА или на искане за екстрадиция. През 2021 г. в 26 случая е оказана помощ по време на издаването и изпълнението на ЕЗР, от които в половината от тези случаи (13 на брой) помощта е предоставена по време на изпълнението на ЕЗР, а в другата половина от случаите (също 13) - при подготовката на

ЕЗР, през 2022 г. – това е станало в 23 случая, а през 2023 г. в 16 на брой случаи, като общият брой на случаите през отчетната година е намалял значително в сравнение с предходните 2021 г. и 2022 г. Въпреки това обаче може да се направи извод, че европейската заповед за разследване продължава да бъде един от най-често използваните международни инструменти за съдебно сътрудничество по наказателни дела. Бе посочено, че с оглед на зачестилата употреба на електронни средства за комуникация и за реализиране на съдебното сътрудничество, съдебните органи на държавите членки все по-често използват видеоконферентна връзка за разпит на свидетели.

Поставен бе акцент на оказаната помощ при подготовката и изпълнението на актове за обезпечаване, на удостоверения за финансова санкция, както и на актове за конфискация. Посочена бе тенденцията към значително увеличаване на случаите на предоставена помощ по време на изпълнението на удостоверенията за признаване на наказания „лишаване от свобода“, като през 2023 г. са регистрирани 26 случая по искане на национален и 5 от чуждестранен орган. Обърнато бе внимание на участието на членовете на НСММСНД в пленарни и регулярни срещи на ЕСМ, и други дейности, включително като организатори, лектори или обучаеми.

Освен това бе посочено, че ежедневно членовете на Мрежата правят консултации по телефона със свои колеги като дават разяснения по прилагането на правните инструменти за съдебно сътрудничество, компетентния орган, на който следва да бъде изпратена ЕЗА, ЕЗР или молбата за правна помощ, също така дават съвети кой инструмент да бъде избран с цел реализиране на ефективно сътрудничество по наказателни дела.

Съдия Неделчева посочи, че членовете на Мрежата са приели като своя мисия популяризирането на международните инструменти за сътрудничество по наказателни дела с държавите членки и с трети държави. След влизането в сила на нови нормативни актове, регламентиращи на европейско ниво прилагането на такива инструменти и/или въвеждането на съответните промени в законодателството на Република България по предложение на членовете на Мрежата са били своевременно организирани от НИП съответните обучения. При всяко обучение с предмет осъществяване на международно сътрудничество по наказателни дела, членовете на Мрежата използват възможността да представят както дейността на НСММСНДРБ, така и дейността на ЕСМ и възможностите на уебсайта на ЕСМ, със съдържашата се изключително полезна информация относно контактите на компетентните органи в държавите членки да получат и след това да изпълнят съответния инструмент за международно сътрудничество в Атласа /Atlas/, „Белгийските фишове“ /Fishes belges/, Компедиум /Compedium/, Съдебната библиотека /Judicial Library/, бърза връзка към сайта на ЕМСО и програмата на предвидените международни семинари.

Бе подчертано участието на членовете на Мрежата като обучители и лектори в редица обучителни инициативи, както и бе обърнато специално внимание на редица международна проекти, в които участват български магистрати, и които имат отношение и са значими за международното сътрудничество по наказателни дела. Бе поставен акцент върху непрекъснатия стремеж на членовете на Мрежата да развиват своята експертиза в областта на международното сътрудничество по наказателни дела. Посочено бе, че членовете на Мрежата активно участват в работни групи, създадени от Министерство на правосъдието, с цел обсъждане на предложения за изменения и допълнения на нормативните актове, касаещи Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест и Закона за европейската заповед за разследване.

В края на срещата представителите на Фондация „Право и интернет“, на „Апис Европа“ АД и на Центъра за изследване на демокрацията представиха международни проекти в сферата на международното сътрудничество по наказателно-правни въпроси, по които работят, включително във взаимодействие с членове на Мрежата.

От страна на онлайн участниците също бе подчертано изключително полезното съдействие с членовете на Мрежата и добри взаимоотношения.

Прокурор Цветомир Йосифов подчерта успешното и ползотворно сътрудничество и добрата комуникация между Националната съдебна мрежа за международна сътрудничество по наказателни дела и Националната прокурорска мрежа за международно правно сътрудничество в Република България при Прокуратурата на Република България.

Заместник-директорът на НИП, Силвия Димитрова изтъкна изключително успешното сътрудничество на Мрежата с Института, включително по направеното от НИП предложение до Европейската мрежа за съдебно обучение за организиране на специализиран обмен на контактни точки на ЕСМ.

Г-жа Даяна Дянкова сподели благодарността на Секретариата на ЕСМ за взаимодействието и отзивчивостта на съдиите-членове от НСММСНД, както и за предоставяната информация за публикуване на сайта на организацията.

Съдия Валентина Бошнякова – национално лица за контакт – търговски дела в Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела, и съдия в Окръжен съд – Смолян, акцентира на значението на доброто сътрудничество между двете Мрежи за малките съдилища, в които липсва специализация на съдиите по материя.

Председателят на Окръжен съд - Перник, г-н Калин Баталски – член на НСММСНД, обърна внимание на ролята на съдия Мариета Неделчева за установените демократични взаимоотношения и високото ниво на професионализъм и организация на дейността на Мрежата.

Съдия Неделчева благодари на колегите си за усърдната работа и изрази надежда ползотворната дейност и сътрудничеството на Мрежата с всички институции и организации да продължи и в бъдеще.